

በስደት የኢትዮጵያ መምህራን ማህበር አባላት አስተባባሪ ኮሚቴ Coordinating Committee of Exiled Members of Ethiopian Teachers' Association

የተሰጠ መግለጫ

የካቲት 24 ቀን 2011ዓም

እንኳን ለኢመማ 70ኛ ዓመት ምስረታ እደረሳችሁ!! ለትምህርት ጥራት መጠበቅ የመምህራንን የኑሮ ሁኔታ ማሻሻሉ ወሳኝ ነው።

በኢትዮጵያ የመምህራን የመብት ጥያቄ እንቅስቃሴ የተጀመረው ዘመናዊ እገልግሎት ለሕዝብ የሚሰጡ መንግሥታዊ ተቋማት ማለትም ባንክ፣ቴሌኮሙኒኬሽን፣ ትራንስፖርትና ትምህርት በአጼ ምኒልክ ዘመን መንግሥት ተጀምሮ በአጼ ኃይለስላሴ ከቀጠለበት ጊዜ ጀምሮ ነው። መምህራን የካቲት 14 ቀን 1941 ዓም በዳግማዊ ምኒልክ ት/ቤት በተለያዩ የአንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች በሚያስተምሩ 32 መምህራን የመምህራን ህብረትን መሰረቱ። የህብረቱም ሊቀመንበር አቶ ሚሊዮን ነቅንቅ ነበሩ። ህብረቱን የመሰረቱት 32ቱ መምህራን በዳግማዊ ምኒልክ ት/ቤት በኖርማል ኮሌጅ ይሰጥ የነበረውን የሁለት ዓመታት የመምህርነት ሙያ ስልጥነው የተመረቁ ናቸው።

ህብረቱ እስከ 1953ዓም ድረስ ያለምንም ውጣ ውረድና የምዝገባ ጥያቄ በመንግስት ሳይጠየቅ የድርጅቱን ስራ በማካናወን ቆየ። በ1953ዓም በነ ጄኔራል መንግስቱ ነዋይ የተካሄደውን መፈንቅለ መንግስት ሙከራ ደግፏል በማለት መንግስት ለህብረቱ እውቅናና ሕጋዊ ሰውነት ነፈገ። የምዝገባ ፈቃድ ጥያቄ በማንሳትም የህብረቱን እንቅስቃሴ ማወክ ጀመረ። በዚህም የመጀመሪያው የመንግስት ጣልቃ ገብነት ተከሰተ። በመሆኑም እስከ 1957ዓም ለ16 ዓመታት ህብረቱ የሕጋዊ ሰውነት ምዝገባና እውቅና ተነፍጎ ቆየ። በአፍሪካ የመጀመሪያ የሆነው የዓለም የመምህራን ሙያ ድርጅቶች ኮንፌዴሬሽን በኢትዮጵያ አዲስ አበባ በአፍሪካ አደራሽ 13ኛውን የኮንፌዴሬሽን ጠቅላላ ስብሰባ በነሐሴ ወር 1957 ዓም እንዲካሄድ በመወሰኑ፣ ኮንፌዴሬሽኑ የአሜሪካ ድጋፍ የነበረው ስለሆነ ንጉሱም ለመልካም ዝናቸው በማሰብ ስብሰባው በአዲስ አበባ እንዲካሄድ ፈቀዱ። ከዚያም ህብረቱ በመንግስት እውቅናና ተቀባይነት እግኝቶ ስሙን የኢትዮጵያ መምህራን ማህበር (ኢመማ) በሚል መጋቢት 14 ቀን 1957ዓም ላልተወሰነ ጊዜ የሚያገለግል ፈቃድና ሕጋዊ ሰውነት አገኘ።

ከዚያም ኢመማ ራሱን በማጠናከርና የክፍለ አገር ቅርንጫፍ ጸ/ቤቶችን በማቋቋም በአገራችን ጥራት ያለው ትምህርት ለሕዝብ ልጆች ሁሉ በዕኩልነት እንዲሰጥ፣ እንዲደረስ፣ የመምህራን መብት እንዲከበር፣ የመምህራን የኑሮ ሁኔታ እንዲሻሻልና ባጠቃላይ የኢትዮጵያ ሕዝብ መብት እንዲከበር ከፍተኛ የህይወት መስዋዕትነት በመክፈል ትግል እካሄዷል። በስደት የኢትዮጵያ መምህራን ማህበር አባላት አስተባባሪ ኮሚቴ መምህራንን፣ ተማሪዎችን፣ ወላጆችንና የኢትዮጵያን ሕዝብ ባጠቃላይ ለኢመማ 70ኛ ዓመት ምስረታ እንኳን አደረሳችሁ/አደረሰን።

በዚህ መግለጫ ማንሳት የምንፈልገው መምህራን በማህበራቸው አማካይነት ለትምህርት ጥራት በዙጥ ትግል ማድረጋቸውን እንዲሁም ባደርጓቸው የሰራ ማቆም አድማዎች፣ ሰላማዊ ሰልፎች፣ ስብሰባዎች ሁሉ የኑሮ ሁኔታቸው እንዲሻሻል ማለትም የመኖሪያ ቤት፣ የትራንስፖርት አገልግሎት፣ ለቤት የሚያስፈልጉ እቃዎችን ለማሟላት የሚያስችል የደመወዝ ጭማሪ እንዲደረግ በተለያዩ ወቅቶች ጠይቀዋል። የመምህራን የመብትና ለኑሮ የሚያስፈልጉ ጉዳዮች ጥያቄ ምላሽ ባለመሰጠታቸው በትምህርት ጥራት ላይ አሉታዊ ተጽእኖ ሊፈጥር ችሏል። መሰረታዊ ለሰው ልጅ አስፈላጊ ከሆኑት ውስጥ ምግብ፣ መጠለያ፣ ልብስና የጤና አገልግሎት የሚጠቀሱ ናቸው። ይህ ሁሉ በኢትዮጵያ ውስጥ ለሚያስተምሩ ለአብዛኛው መምህራን ያልተሟሉ ናቸው። ለትውስጥ ያህል መምህራን ትምህርት በጥራት እንዲሰጥ፣ ሰብአዊና ዴሞክራሲያዊ መብቶች እንዲከበሩ በተለያዩ ወቅቶች ያካሄዱትን የተወሰኑ እንቅስቃሴዎችንና የገጠማቸው ሳንካ በአጭሩ እናቀርባለን። በ1960ዓም የመጀመሪያውን የመምህራንን የመብት ጥያቄ በማንሳት የሰራ ማቆም አድማ ያደረገው በአቶ ከቢደ ደስታ ፕሬዝዳንትነት ይመራ የነበረው የአዲስ አበባ መምህራን ማህበር ነበር። ይህ የኢትዮጵያ መምህራን ማህበር አካል የነበረው

የአዲስ አበባ ማህበረ ሰብአዊ ስብሰባ ስምምነት ጥራትና የመብት ጥያቄዎች ንጉሱ ተቀብለው ለጥያቄዎቹ መልስ ይሰጣል ብለው ሸንገለው በተግባር ላይ የዋለው ግን በወቅቱ የጽጉታ ሹም በነበሩት በኮሎኔል በላቸው ጀማኒዮ አማካይነት 20 መምህራንን ከአዲስ አበባ መምህራን መርጠው የገንዘብ ድጋግ በማድረግ ለተጠየቁት ጥያቄዎች መልስ እንዲሰጥ ለማድረግ የአዲስ አበባ መምህራንን ለመከፋፈል መከራ ተደረገ። ይህም በመምህራን የውስጥ ጉዳይ ሁለተኛው የመንግስት ጠልቃ ገብነት ነበር። አዲስ አበባ መምህራን ማህበር ግን የእነዚያን ሰላይ መምህራንን የመከፋፈል እንቅስቃሴቸውን ተቋቁሞ ከአባልነት ሰረዛቸው፤ በ1966ዓም የአዲስ አበባ መምህራን ማህበር ያደረገውን የሥራ ማቆም እድል አገር አቀፉ ማህበር አድማው ያለኔ እውቅና የተደረገ ነው በማለት ተቃወመ። ከአዲስ አበባ መምህራን ማህበር የተበራሩትን 20ዎቹን መምህራን የአዲስ አበባ መምህራን አባል እንዲሆኑ ወሰነ። የኋላ ኋላ ግን የአዲስ አበባ መምህራን ማህበር የወሰደው አቁም ትክክለኛ እንደሆነ ከኢ.መ.ማ የትግል ድርሰት ማዋቅ ተችሏል።

በ1963ዓም ከሚያዝያ 13 እስከ 15 ቀናት በአዲስ አበባ የተደረገው የኢ.መ.ማ ልዩ ጉባኤ የአዲስ አበባ መምህራን ማህበርን ከኢ.መ.ማ አባልነት ሰረዘው። የመምህራን ትግል በአገሪቱ በሁሉም ቦታዎች ቀጥሎ ለአዲስ አበባ መምህራን በሰጡት ድጋፍ በመስከረም ወር 1966ዓም በአርባምንጭ በተደረገው የኢ.መ.ማ ጠቅላላ ጉባኤ አዲስ አበባ መምህራን ማህበርን እንደገና በአባልነት ተቀብሎ ኃይሉን በማጠናከር በታህሳስ ወር 1966ዓም አዲስ አበባ በተደረገው ልዩ የኢ.መ.ማ ጉባኤ ሴክተር ሪፖርት የተባለውን የድሃ ልጆች ከ8ተኛ ክፍል በላይ እንዳይማሩ የሚከለክለውን የትምህርት ፖሊሲ በመቃወም፣ ለመምህራን የደመወዝ ጭማሪ እንዲደረግ በመጠየቅ መልስ ለመንግስት አቅርቦ ለምላሹ የጊዜ ገደብ ሰጠ። መንግስት ለጥያቄዎቹ መልስ ለመስጠት ፈቃደኛ ባለመሆኑ መምህራን በኢ.መ.ማ መሪነትና ጥሪ በየካቲት 11 ቀን 1966ዓም በኢትዮጵያ ውስጥ በሙሉ የድሃው ልጅ ይማር፣ ድህነት ወንጀል አይደለም፣ የሴክተር ሪፖርት ትምህርት ፖሊሲ ተግባር ላይ እንዳይውል፣ ለአዲስ ተቀጣሪ መምህራን መነሻ ደመወዝ ስኬል እንዲሻሻል፣ ለነባር መምህራን ደመወዝ ጭማሪ ፣ ዕድገትና የዝውውር መብት እንዲኖር በመጠየቅ በወቅቱ የነበረውን መንግስት ክስልጣን ለማስወገድ የረዳ አገር እንቀጥቅጥ ሰላማዊ ሰልፍና አንድ ወር የፈጀ የሥራ ማቆም እድል ተደረገ። የያይኔ ኢ.መ.ማ ለአባላቱ ታማኝና የአባላቱ መብት ለማስከበር የቆመ ነበር። በመሆኑም የመምህራን ህብረት ዘር፣ ሃይማኖት፣ ጾታ ሳይላይ አንድነቱ ከብረት የጠነከረ ነበር።

ለተጠየቁት ጥያቄዎች መልስ ባለመስጠታቸው ትግሉ ቀጥሎ በጳጉሜን ወር 1967ዓም በጅም በተደረገው የኢ.መ.ማ ጠቅላላ ጉባኤ ደርግ ያቋቋመውን የሥራዓተ ትምህርት ኮሚቴና የትምህርት ዝግጅትን በመቃወም፣ ስርዓተ ትምህርቱ በትምህርት ባለሙያዎች የመምህራንን የወላጆችን፣ የተማሪዎችንና የትምህርት ባለድርሻዎችን ባከተተ መልኩ እንዲቀረፅ፣ የመምህራን የደመወዝ ጭማሪና ሌሎች ጥቅማጥቅሞች ማለትም አበል፣ ዕድገት፣ ዝውውር ጥያቄዎች ከሌሎች እገራዊ ጥያቄዎች ጋር (ጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግስት ይቋቋም፣ ዴሞክራሲያዊ መብቶች ያለገደብ ይከበሩ ... ወዘተ) መልስ እንዲሰጥ ለደርግ መንግስት አቀረበ። መልስ የማይሰጥ ከሆነ በሕዳር ወር 1968ዓም የሥራ ማቆም እድል የሚጠራ አሳወቀ። ደርግ ግን ለጥያቄዎቹ መልስ ከመስጠት ፈንታ ከጥቅምት ወር 1968ዓም ጀምሮ የማህበሩን ጽ/ቤት ዘጋ፣ በማህበሩ አመራርና አባላት ላይ የተለያዩ ስሞችን በመለጠፍ ገደለ፣ አሰረ፣ ከአገር እንዲሰደዱም አደረገ። ለሰላም ጊዜ በማህበሩ ላይ መንግስት ጣልጋ ገብነትን ፈጽመ። የማህበሩን ፅ/ቤት ለአራት ዓመታት (ከ1968-1971ዓም) ከዘጋ በኋላ በግንቦት 20 ቀን 1983ዓም ከስልጣን እስከተወገደበት ድረስ ማህበሩን እንደ አንድ ፖለቲካ ክንፍ አድርጎ ከመጠቀሙም በላይ ያለመምህራን ፈቃድ ከደመወዛቸው ላይ ገንዘብ እየወሰደ በሚሊዮን የሚገመት ገንዘብ ዘርፏል።

ወያኔ/ኢህአዴግ በጉልበት ስልጣን ላይ እንደወጣና የሽግግር መንግስት እንደመሰረተ በመምህራን በኩል ጥራት ያለው ትምህርት ለሕዝብ ልጆች በዕኩልነት እንዲሰጥ ፣ የመምህራን የአካዳሚክ ነፃነት እንዲከበርና የአገሪቱን ተጨባጭ ሁኔታ ያገናዘበና የመምህራንን የኑሮ ሁኔታ ሊያሻሽል የሚችል የደመወዝ ጭማሪ እንዲደረግ በማሳሰብ ከሁሉም በአገሪቱ ከሚገኙ የመምህራን ተወካዮች የተዘጋጁ 20 ጥያቄዎችን በሰኔ 20 ቀን በትምህርት ሚኒስቴር አስተባባሪነት በተደረገው ልዩ የመምህራን ምክር ቤት ስብሰባ የተመረጠ አስተባባሪ ኮሚቴ በሕምሌ ወር 1984ዓም ለሽግግር መንግስት አቀረበ። ለጥያቄዎቹ መልስ በመስጠት ፈንታ ወያኔ ስራዬ ብሎ በቁርጠኝነት የተንቀሳቀሰው መምህራንን በክልል በመከፋፈሉ ላይ ነበር ። ይህም በኢ.መ.ማ ላይ ለአራተኛ ጊዜ የመንግስት ጣልቃገብነት ነበር። መምህራን እኛ የምንደራጃው በሙያችን (በመምህርነት) ነው በማለት የወያኔ ሴራ በማክሸፍ በሰኔ 20 ቀን 1984ዓም ከተደረገው ልዩ የመምህራን ምክር ቤት ስብሰባ የተመረጠው አስተባባሪ ኮሚቴ የመምህራንን ጉባኤ ለመጥራት ኃላፊነት የነበረው በመሆኑ በሕምሌ ወር 1984ዓም ከሁሉም የአገሪቱ ክፍሎች ተወካይ እንዲልኩ በደብዳቤ ጠየቀ። ተወካዮችን ለመላክ እምቢ ካለው ከትግራይ ክልል የመምህራን ተወካዮች በስተቀር ከቀሩት የአገሪቱ ክልሎች የመምህራን ተወካዮች በተገኙበት በየካቲት ወር 1985ዓም 14ኛው የኢ.መ.ማ ጉባኤ ተካሄዶ በዶ/ር ታዬ ወልደሰማያት የሚመራ አዲስ የኢ.መ.ማ እመራር መረጠ። ይህ ከሆነ በኋላ ወያኔ ከፍተኛ ድጋፍ እየሰጠ የጦር ኮር አባላትን ሲቪል ልብስ ለብሰው መምህራን መሰለው ተለጣፊ “ኢ.መ.ማ” በመጋቢት 4 ቀን 1985ዓም መሰረተ።

የተለጣፈው ማህበር መሪ ሆኖ የተመረጠው በኢትዮጵያ ጦርነት ወቅት በሻዕብያ ሰላይነት ከኢትዮጵያ የተበራራው አቶ ዮሐንስ ሀጎስ ነበር። በዚህ ተለጣፊ ማህበር ሕጋዊ የኢመም አመራር ተከሶ የማህበሩ ባንክ ሂሳብ ውስጥ የነበረው 12 ሚሊዮን ብር ኢመም እንዲያንቀሳቅስ ተደረገ። ይህም የኢመምን እንቅስቃሴ ለመግታት ሆን ተብሎ የተወሰደ እርምጃ ነው። በ1988ዓም የማህበሩ ፕሬዝዳንት ዶ/ር ታዬ ወልደሰማይት ካንድ የዓለም አቀፍ የትምህርት ባለሙያዎች ድርጅት(Education International = EI) አባል ከሚሰተር ቤድያኮ (የጋና ተወላጅ ከሆኑት) ጋር ከወጪ አገር ባሌ አይሮፕላን ማራፊያ እንደደረሱ ዶ/ር ታዬ ወልደሰማይትን በመነጠል በመጀመሪያ ማዕከላዊ እስር ቤት አስሯቸው። በመቀጠልም የሀሰት ክስ ፈብሪካው ከርፍሌ እንድታሰሩ አደረገ። በ1985 ዓም በኢመም ስር የተቋቋመው የአባት/የነባር መምህራን ሊቀመንበር የነበሩት አቶ ከበደ ደስታ (የቀድሞው የአዲስ አበባ መምህራን ማህበር ፕሬዝዳንት)ከዶ/ር ታዬ ወልደሰማይት ጋር አብረው ማዕከላዊ እስር ቤት እንዲታሰሩ ተደርጎ በእስር ላይ እያሉ በመታማመቻው አስፈላጊውን ሕክምና እንዲያገኙ በወያኔ በኩል ተፀእኖ በመደረጉ በእስር ቤት ውስጥ ህይወታቸው አልፏል፤ በሚያዝያ ወር 1989ዓም የኢመም ስራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል መምህር አሰፋ ማሩ በጠራራ ጽሑፍ ከቤቱ ወጥቶ ወደ ኢመም ቢሮ ሲሔድ በመንገድ ላይ በወያኔ ነፍስ ገዳዮች ተገደለ፤ በ1985 ዓም 42 የዩኒቨርሲቲ መምህራን (በአብዛኛው ባንድ ጎሳ ላይ ያነጣጠረ) ከስራቸው ተወገዱ። በኢመምና በአባላቱ ላይ የወያኔ ጥቃት የከፋ ሆነ፤ በወያኔ ትዕዛዝ በፍርደገምድል ዳኞች ውሳኔ የማህበሩ ጸ/ቤትና ንብረት (በባንክ የሚገኛን በሚሊዮን የሚቆጠር ብር ለተሌጣፈው እንዲሰጥ ተደረገ)። ተለጣፊው ማህበር የወያኔ ፖለቲካ ክንፍ ሆኖ አገግሎት መስጠቱን ቀጠለ። ኢመም ግን አሁንም የወያኔ እስረኛ ነው። የሰራተኛው፣ የመምህራን፣ የጣቢያ ላይ የሙያ ማህበራት ከእስር ይፈቱ።

ማህበሩን ከወያኔ ቁጥጥር ነፃ ለማውጣት የመምህራን ትግል ቀጥሎ የሰራ ማቆም እድማዎች በአዲስ አበባ፣ በጎንዳር፣ በወሎ፣ በጎጃም፣ በአርባምንጭ ተካሄደዋል፤ ደመወዝ እንዲጨመር፣ የመኖሪያ ቤት ለመስራት ቦታ እንዲሰጣቸው በተደጋጋሚ ጠይቀዋል፤ በተለያዩ ወቅት ከተለያዩ ት/ቤቶች መምህራን በጋራ በሚያደርጉ ስብሰባዎች፣ በየትምህርት ቤቱ ዓመታዊና ልዩ ልዩ ስብሰባዎችና ኮንፍረንሶች መምህራን የኑሮ ሁኔታቸው ሊሻሻል ባለመቻሉ ለማስተማር የሚያስችግርበት ደረጃ መድረሱን ገልጽው በመንግስት በኩል እርዳታና የደመወዝ ጭማሪ እንዲደረግላቸው ቢጠይቁም የሚሰማቸው ጠፍቷል። በዚህም ምክንያት ብዙ መምህራን ከመምህርነት ሙያ ለቀዋል። በቂ ልምድና ስልጠና የሌላቸው የ10ኛ ክፍል ፈተና ያላላፉ ተማሪዎች የነኛ ደረጃ ት/ቤቶች በአማራ ክልል እንዲያስተምሩ በማድረግ በትምህርትና በትውልዱ ላይ ግድያ እየተፈጸመ ይገኛል። በቅርቡ ዶ/ር አቢይ አህመድ ከ3ሺ መምህራን ጋር ውይይት በተደረገበት ወቅት ከመምህራን ለቀረበው የደመወዝ ጭማሪ ጥያቄ ዶ/ር አቢይ ለመምህራን ደመወዝ ብንጨምር ነጋዴዎች በዕቃዎች ላይ ዋጋ ይጨምራሉ ብለው የመለሱት መልስ በፍጹም ተቀባይነትና አግባቢነት የሌላው መልስ ነው። በሌሎች የመንግስት መ/ቤቶች ጭማሪው ቆሟል ወይ? በምን ምክንያት ነው መምህራን የደመወዝ ጭማሪ ጥያቄ ሲያነሱ ነጋዴዎች የዋጋ ጭማሪ ያደርጋሉ የሚባለው? በየቀኑ የማስተማር እቅድ አዘጋጅቶ በሁሉም የትምህርት ደረጃ ያሉትን የሕዝብ ልጆች በማስተማር ለአገር ዕድገትና ስልጣን ወሳኝ ሚና ለሚጫወታው መምህር አሮሮ ትኩረት የማይሰጠው?

ለትምህርት ጥራትና ለመምህራን መብት በተደረገው ትግል የአገርንና የህዝብን የመብት ጥያቄዎች በማንሳት በራሳቸው ላይ ቤንዚን በማርክፍክፍ ክቡር ህይወታቸውን የሰጡት እና መምህር የኔ ሰው ገብሬና ጌታቸው እብርሃም ሁልጊዜ የሚታወሱ ናቸው። ሕይወታቸውን ለበጎ ዓላማ ስሉ ሰውተዋል።

በአሁኑ ወቅት አብዛኛው መምህራን የመጨረሻውን የእርከን ጭማሪ ደረጃ ደርሰዋል፤ ምንም የሚጨመር ገንዘብ የለም። ጭማሪው ቆሟል። የሌሎች መሰሪያ ቤቶች በአንድ የትምህርት ደረጃና ባንድ ዘመን ተቀጥረው የሚገኙ ሠራተኞች የደመወዝ ጭማሪና ዕድገት ባንጻሩ አልቆመም። የኑሮ ውድነት በየጊዜው እየጨመረ በመሄድ ላይ ነው። በዚህ በእቃዎች ላይ በየጊዜው የገበያ ሽያጭ ለውጥ በፍጥነት በሚለዋወጥበት / እየጨመረ በሚሄድበት ሁኔታ መምህራን ራሳቸውን አረጋግተው ትምህርት ለማስተማር በሚችሉበት ደረጃ ላይ አይደሉም። ይህ በጣም አሳሳቢ ጉዳይ ነው። በመሆኑም የትምህርቱን ጥራት ለመጠበቅ የመምህራንን የኑሮ ሁኔታ ማሻሻሉ ወሳኝ ነው።

መምህራንን በትምህርት ጥራትና የመብት ጥያቄዎች ላይ በማስተባበር ለድል የሚያበቃው ሙያ ማህበራቸው ኢመም ነው። ይህ ማህበር ባሁኑ ወቅት መምህሩ ባልወከላቸው የወያኔ ካድሬዎች እጅ ስለሚገኝ ማህበሩን ነፃ ለማድረግ ከትምህርት ቤት መሰረታዊ መምህራን ማህበር ጀምሮ እስከ አገር አቀፍ ድረስ በአዲስ መልክ ለማዋቀር መምህራን፣ ተማሪዎች፣ ወላጆችና ከትምህርት ተጠቃሚ የሆነው የኢትዮጵያ ሕዝብ በመተባበር መስራት እንደሚገባቸው በሰደት የኢትዮጵያ መምህራን ማህበር አባላት አስተባባሪ ኮሚቴ ጥሪ በድጋሚ ያቀርባል።

ድል ለመምህራን ትግል!!
 ኢመም ከወያኔ/ ኢህአዴግ ቁጥጥር ነፃ ይሆናል!!